

svd.se/kultur

KULTUR

Tisdag 26 november 2002

SVENSKA DAGBLADET

En gång blir speakern till sig av att tama delfiner i efterhand kan ange vilka föremål som de har sett med sitt ekolod, gömda bakom ett draperi i bassängen. Men är det inte just därför de har ekolod? Där framme står en vägg. Den ska jag inte simma in i.

Te-kronikor Ricki Neuman har tittat på naturprogram om delfiner. **sid 19**

FOTO: JOHANN BERNEBO

Med tre svenska Met-sångerskor i huvudrollerna blir det stundom outhärdligt vackert, skriver Carl-Gunnar Åhlén om Rosenkavaljeren på Göteborgsoperan. **sid 6**

Att dräpa en kritiker

Litteraturkritikern som en medial Mefistofeles med en bulldozers finkänslighet, Martin Walsers näporträtt av Marcel Reich-Ranicki har delat det kulturella Tyskland i två läger under hösten. Martin Lagerholm har läst boken och finner kritiken mot Walsers både överdriven och orättvis. **sid 5**

Hobsbawm trogen partiet

I jämförelse med många andra vänsterintellektuella framstår den brittiske historikern Eric Hobsbawm som mindre konsekvent i sin uppgörelse med det förfutna. Argumenten i Hobsbawms självbiografi övertygar inte Harald Hamrin. **sid 8**

Ny rootrockarplatta

Delbert McCClinton skrattar när SvD lovar att inte be honom dra historien om hur han lärde John Lennon att spela munspel. McCClinton, 62, hör till de där artisterna som har en röst som man bara måste tro på. Nu är rootrockaren aktuell med albumet "Room to breath". **sid 9**

McCClinton aktuell med albumet "Room to breath". **sid 9**

KULTUR

Nyheter	2	Golden	10-11
Kultur	3-7	Tv och Radio	17-19
Under strecket	8		
Nöje	9	På nätet svd.se/kultur	

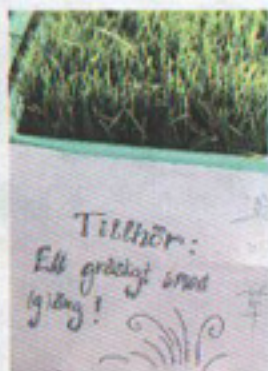
Vetegräsodlingen på Ericsson ger deltagarna i konstprojektet extra näring som saft.

FOTO: DANIEL NILSSON/AMARANTREPORTAGE

Näringsrik konst

På telekomföretaget Ericsson i Mölndal har några vetegräsodlingar blivit en bro mellan konstvärlden och näringslivet. Initiativtagaren Stefan Karlsson är en av konstnärerna i projektet Artist in Residence, vars mål är att skapa korsbefrukning mellan kulturaktörer och arbetsplatser. **sid 3**

Konstnären Stefan Karlsson har ett konstverk på Ericsson i Mölndal där de anställda delar in sig i grupper och odlar olika grässorter som sedan mals ner till en saft som man kan dricka. Anders Dyermark och Stefan Karlsson har precis avsmakat det nedmalda gräset, och Anders medger att det inte är något av det godaste han druckit.

FOTO: DANIEL NILSSON/KAMERAREPORTAGE

De odlar gräs på jobbet

På telekomföretaget Ericsson i Mölndal tävlar man i gräsodling. Odlingarna ingår i projektet Artist in Residence där syfte är att skapa korsbefrukning mellan kulturaktörer och arbetsplatser.

GÖTEBORG En dag i veckan sedan september lämnar konstnären Stefan Karlsson sin ateljé i Masthuggen och far till Ericsson i Mölndal. Där träffar han 25-talet anställda på en avdelning som utvecklar basstationer för tredje generationens mobiltelefoner.

I en ljus och luftig uppehållshörsna på företaget står lådor med vetegräsodlingar och på bordet instill en vetegräspress. Odlingarna tillhör de anställda, som deltar i ett unikt konstprojekt kallat AIRIS (Artist in Residence in Sweden). I denna hörsna förs kreativa och konstruktiva samtal med Stefan Karlsson medan de klipper gräset och pressar saften, som lär vara mycket nyttig.

Sedan 80-talet har Stefan Karlsson gjort sig känd för sina projekt i offentliga rum och för att på olika sätt söka vidga konstbegreppet. Konceptuell konst, där vikten läggs vid själva idén och medverkan från publiken, är betydelsefull för honom.

Sedan 20-talet är han dessutom vegetarian och hängiven le-

vande föda, vetegrässaft är hans hälsodryck.

Deltagarna, som har olika arbetsuppgifter på Ericsson, har frivilligt anmält sig till denna pilotstudie, som syftar till att hitta metoder för att skapa korsbefrukning mellan kulturaktörer och arbetsplatser.

Fyra arbetsplatser i Västra Götalandsregionen ingår i studien. Två bildkonstnärer, en dansare och en kompositör har engagerats för att med sin kompetens skapa kreativa processer som löstadkommer denna korsbefrukning och fördjupar relationerna. Projektet startade i september och pågår till jul. Det stöds ekonomiskt av Statens kulturråd och regionen med Skådebanans och konstkonsulenten i Västra Götaland, Simon Roos, som projektledare.

I Göteborg har kompositören Lars Carlsson satt igång en liknande process på Garablaget. Han vill även ge ut en skiva med ljud som han spelat in under ar-

betet med stenläggning, han planerar en konsert och tänker skapa en kör med anställda. I Skövde har bildkonstnären Marie Bondesson engagerats för att skapa kreativa processer på Värsås skola medan dansaren Michael Norlind har samma uppgift på kommunens personalkontor.

Pia Areblad vid Skådebanan i Västra Götaland säger att hon och Simon Roos var för sig länge buri på de här tankarna. Någon motsvarighet till detta pilotprojekt finns - vad hon vet - inte i landet.

- Vi är övertygade om att det hos konstnärer finns en kompetens kring kreativa processer som kan korsbefruktas med det förändrings- och utvecklingsarbete som pågår på arbetsplatserna, säger hon. Det handlar inte bara om att informera utan också om att skapa förståelse för konstens väsen och kraft. Detta ser jag som en vidareutveckling av vårt system med kulturombud, en form av friskvård som vi inte har råd att undvara.

- För mig är denna vetegräsodling ett konstverk, säger Stefan Karlsson allvarligt, när vi möter honom på en av Ericssons utvecklingsavdelningar tillsammans med Anders Dyermark

och deltar i projektet och har ställt upp som kulturombud.

- En vetegräsodling var det bästa jag kunde komma på, fortsätter Stefan Karlsson. Dessutom ville jag gärna göra något som industrin inte ägnar sig åt. Deltagarna delades upp i lag, som sätte igång med sina odlingar och samtidigt har vi fört samtal om konst i olika riktningar. Jag är faktiskt förvånad över den respons jag har fått. En del trodde nog först att jag skulle gå omkring och hänga upp tavlor i korridorerna, men det var ju inte aktuellt för mig.

Själva konstverket är inte det viktigaste, menar Stefan Karlsson.

- Det är istället att deltagarna ser våra möten som en social aktivitet, ett gemensamt projekt, särskilt i de svåra tider som nu råder. Det skapar en gruppöknsla och personalen tänker i andra kreativa banor.

När pilotstudien är avslutad är det meningen att det lag som lyckats bäst med sin vetegräsodling skall utses som vinnare och få en pokal. Blir det ett gräsligt smart gäng, Gräshopporna, Freebase eller något annat lag med lika fyndigt namn?

Anders Dyermark ser sig väl inte som den flitigaste deltagaren men är positiv till både innehåll

och tanke. Han tycker att det är viktigt med sociala aktiviteter bland personalen.

- Och extra viktigt är det att man gör något tillsammans, vilket annars inte sker så ofta här där de flesta har olika arbetsuppgifter. Vi besitter hög kompetens inom vårt arbetsområde, är vana att ha ett logiskt rationellt tänkesätt, men här finns också en stor kreativitet som kan utvecklas på olika sätt, säger han.

- Visst hade jag i början mina funderingar över vad AIRIS skulle göra för nytta. I dag tycker jag inte att det är det minsta kontroversiellt och jag kan gott tänka mig att vi fortsätter med något nytt projekt nästa år. Det får människor att komma tillsammans, det skapar gruppkänsla och det tar ingen tid.

I slutet av februari ordnas ett seminarium och en slutredovisning. Katja Lindkvist vid Företagskonsekonomiska institutionen vid Stockholms universitet och Magnus Haglund, musikrecensent och skribent, ansvarar för dokumentation och utvärdering.

- Och det blir säkert en fortsättning, tror Skådebanans Pia Areblad.

MARGARETA ARTSMAN
saku@svd.se